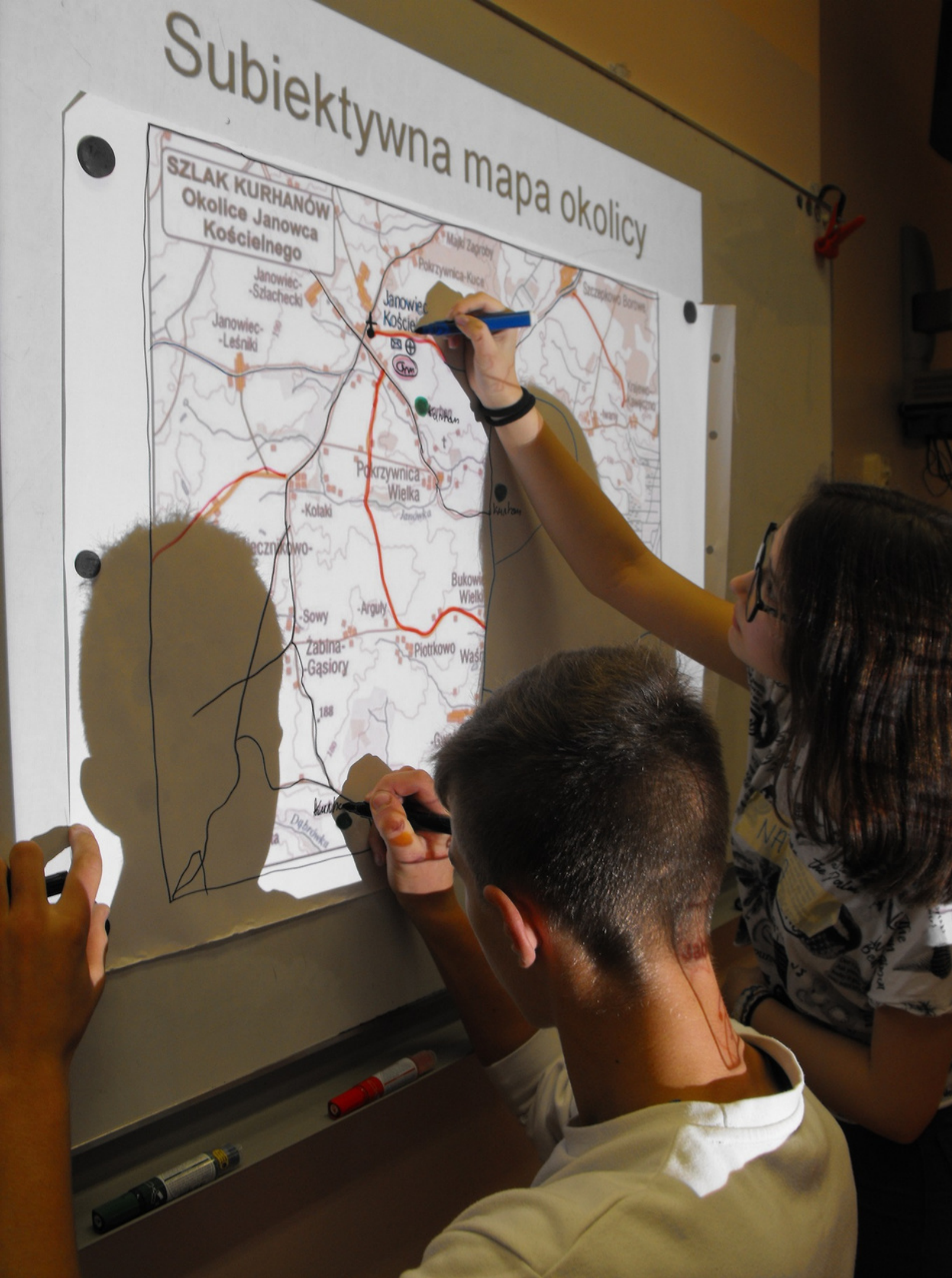

MOC LOKALNYCH OPowieści

Produkty wspierające rozwój turystyki kulturowej

SZUKACIE SPOSOBU, BY:

- wzmacniać prolokalne postawy mieszkańców?
- pokazywać i promować lokalne dziedzictwo?
- przyciągnąć turystów z regionu i Polski?

Służymy wsparciem!

JESTEŚMY ETNOGRAFKAMI

Interesuje nas dziedzictwo kulturowe, które ujmujemy na różne sposoby – zaskakujące i intrygujące.

OPOWIADAMY LOKALNE HISTORIE

Wiemy, jak znaleźć to, co wyróżnia Waszą okolicę, i jak opowiedzieć o tym innym.

WŁĄCZAMY MIESZKANKI I MIESZKAŃCÓW

Skuteczny proces promocji dziedzictwa to taki, który angażuje lokalną społeczność.

TWORZYMYSY WYJĄTKOWE PRODUKTY

Umiemy sprawić, by mapa czy przewodnik po Waszej miejscowości były niezwykle ciekawe i piękne.

CO POTRAFIMY?

ETNOGRAFIA

Nasz zespół składa się z etnografek i etnografów, którzy prowadzili badania w Polsce i za granicą.

Mamy także doświadczenie w prowadzeniu działań animacyjnych i edukacyjnych oraz pisaniu popularnych tekstów.

DIZAJN

Współpracujemy z najlepszymi graphiczkami i projektantami, aby nasze produkty przyciągały uwagę atrakcyjną formą, nawiązującą do lokalnych tradycji.

JAK DZIAŁAMY?

01 Wspólnie z Wami wybieramy
główne tematy i obszar działania.

02 Prowadzimy badania:
rozmawiamy z mieszkańcami,
zbieramy opowieści i archiwalia,
robimy zdjęcia.

03 W interdyscyplinarnym zespole
pracujemy nad rezultatami.
Włączamy mieszkańców
w proces. Konsultujemy
pomysły z odbiorcami.

04 Nadzorujemy produkcję
docelowego rezultatu.

CO MOŻEMY DLA WAS ZROBIĆ?

MAPY ETNOGRAFICZNE

Ciekawe miejsca i ich historie umieszczone na ilustrowanych mapach, które możemy wydrukować, umieścić w internecie lub na tablicy w przestrzeni.

AUDIOPRZEWODNIKI

Nagrania, które prowadzą turystów szlakami opowieści mieszkańców i zajmujących tematów.

PUBLIKACJE I WYSTAWY

Intrygujące przewodniki, plenerowe wystawy tematyczne, tablice informacyjne w przestrzeni miejscowości.

MAPA ETNOGRAFICZNA

Produkt, który łączy graficzną formę mapy z opowieściami mieszkańców o przeszłości i współczesności ich miejscowości.

Zachęca do spacerów, intryguje, pozwala w nowy sposób spojrzeć na mijane obiekty i przestrzenie.

1. Jezioro Juchacz

Malownicze jezioro od lat zachęca do odpoczynku. Mieszkańcy Iłowa pamiętają sprzed kilkudziesięciu lat prace przy tworzeniu plaży, usuwanie trzcin, zwolnienie plaży, budowanie pomostu. Dziś jest to pole biwakowe i miejsce do piknikowania.

2. Grób Emilia Kajze (1871-1945)

Gdy skręcimy w las na południe od drogi prowadzącej z Lipki do Sępodnia Krajńskiego, możemy natrafić na pojedynczy grób. To miejsce spoczynku jednego z dawnych niemieckich mieszkańców tych okolic. Emil Kajze był gospodarzem, do którego należały okoliczne ziemie i lasy. Zginął w 1945 roku z rąk żołnierzy radzieckich. Okoliczni mieszkańcy jeszcze wiele lat po wojnie nazywali pobliski zagajnik „kajzowymi brzoškami”.

3. Dawny tartak, obecnie gospodarstwo agroturystyczne

4. Cmentarz ewangelicki

Cmentarz ewangelicki powstał w tym miejscu na przełomie XVIII i XIX wieku, funkcjonował do 1945 roku. Chowano tu ewangelickich mieszkańców miejscowości, łącznie z członkami rodzin właścicieli majątku – rodów Seifertów, Wilckensów i prawdopodobnie Langnerów. W czasie wojny były tu okopy. Po wojnie handlarze kamieniem wykradli wiele nagrobków. Do dziś przetrwało tylko kilka z nich, m.in. rodzin Kleinów, Maacków, Sanftów.

5. Łąka

Łąka w ciągu tygodnia była pastwiskiem, jednak w niedziele stawała się miejscem spotkań i zabaw. Jak opowiada jedna z mieszkanek Iłowa: *To w niedziele tutaj były tylko same kocy, dzieci, piłki różne, zabawki... Jako małe dzieci to daleko nigdzie się nie chodziło, ale było zawsze wesoło. Zimą na podmokłym terenie, podobnie jak na stawie w przypalcowym parku, powstawało lodowisko. Inną zimową zabawę przygotowywano już na jesień: wbijano w ziemię długie pionowe drągi, do którego przymocowywano kolejną, poprzeczną. Gdy woda zamarała, powstawała karuzela do jeżdżenia na sankach lub na łyżwach.*

6. Park

7. Pałac

Należący przed wojną do niemieckiej rodziny Wilckensów pałac, w okresie PRL był centrum życia lokalnej społeczności. Mieściły się w nim biura PGR, mieszkania dla jego pracowników oraz świetlica wiejska i przedszkole. To tu organizowano wszystkie najważniejsze wydarzenia, także jak dożynki, zabawy świąteczne czy wesela. Po 1989 roku stopniowo ograniczano jego funkcje. Obecnie pałac jest własnością prywatną.

8. Lodownia

Wolnostojąca piwnica, do której zimą zwożono się lód wycięty z jeziora. Wiosną i latem lodownia służyła do przechowywania świeżych ryb i innych produktów spożywczych, tak jak dzisiejsza lodówka.

9. Miejsce po hydroforni

10. Miejsce po cegielni

11. Stodola

12. Dawna mała owczarnia

13. Wypiekanie z czasów II wojny światowej

W czasie II wojny światowej Niemcy przetrzymywali tutaj jeńców rosyjskich, a później angielskich, którzy byli zmuszani do pracy w majątku. Za pomocą więźniów, próbe podania im chleba groziło aresztowanie, a nawet zesłanie do obozu. Po wojnie w tym budynku mieszkańcom Iłowa wydawano mleko.

14. Dzwon na początek pracy we dworze / plac apelowy w PGR-ze

Zarówno w czasach majątku, jak i za PGR-u, rytym pracy był ściśle określony. Przed wojną początek i koniec dnia pracy oznajmiał wiszący w tym miejscu dzwon. Po wojnie w tym samym miejscu odbywały się apelie rozpoczynające dzień w PGR-ze.

15. Miejsce po kuźni

16. Dawna duża owczarnia

Zabytkowa, ceglana owczarnia z 1880 roku imponuje rozmiarem, wysokimi sklepionymi i zdobioną fasadą. W Iłowie zarówno przed wojną, jak i po niej hodowano dużą liczbę owiec. W PGR-ze z budynku owczarni korzystały także krowy. Hodowlę przerwała epidemia przyszczy, przez którą trzeba było uśmiercić wszystkie zwierzęta. Do dziś słowo „pryszczycza” stanowi dla wielu osób synonim kataklizmu.

17. Gorzelnia

Czas się zmieniły, osoby zarządzające Iłowskim dworem również, a charakterystyczny budynek z wysokim konimem przez lata pełnił tę samą funkcję. To gorzelnia, czyli miejsce, w którym wytwarzano alkohol – najpierw w majątku, później w ramach PGR-u, na końcu zaś pod szyldem prywatnej firmy. Niestety dziś gorzelnia już nie funkcjonuje, a oprócz samego budynku pozostały też opowieści o dawnych gorzelniach.

18. Dawna siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej

19. Spichlerz

20. „Matysiaki”

„Matysiakiwie” to najstarsze schowisko radiowe w Polsce. Od niego swoją nieformalną nazwę wziął blok zbudowany na fundamentach dawnego domu gorzelni. W jego piwnicach można zobaczyć grube kamienne mury i charakterystyczne okrągłe sklepienia. Jak opowiadają mieszkańcy: *Kiedys kochożniki były, jak to mówią, każdy w domu miał głodzik. I leciola audycja, okurat „Matysiaki” (...) A że tam były panie, które dużo mówiły, opowiadały, no to tak zostały też „Matysiaki”.*

21. „Koszary”

W Iłowskich „koszarach”, wbrew nazwie, nigdy nie stacjonowało wojsko. Dawniej na tym osiedlu mieszkali pracownicy majątku Wilckensów, a później pracownicy PGR-u. Dziś znajdują się tu prywatne mieszkania. Długi budynek mieszkalny ze względu na swoją architekturę nazywany jest przeżonnie „przewróconym wieżowcem” lub „ośmiorakiem”.

22. Miejsce po piecu chlebowym

Wolnostojący, dostępny dla wszystkich, duży piec chlebowy, w którym pieczono chleb i ciasta na różne okazje. Można było z niego korzystać według ustalonej wcześniej kolejności. Wciąż stojący piec chlebowy, lecz tym razem prywatny, można obejrzeć w punkcie oznaczonym numerem 33.

23. Dawna poczta

24. Kapliczka

Na rozstaju dróg stoi kapliczka z zabytkowym krucyfiskiem, nazywana także „Bożą Męką”. O jej stan dbają wspólnymi siłami mieszkańcy miejscowości.

25. Latarnia i chodnik

Społeczność Iłowa latami zabiegała o budowę chodnika i latarni. W sprawie latarni szczególnie aktywna była pani Wiktoria Lackowa, która skarżyła się na ciemność panującą w tej części wsi. Wreszcie, kilka lat temu udało się uzyskać finansowanie od gminy na chodnik, a później na latarnię. Niestety pani Lackowa nie doczekała jej postawienia.

26. Dawny sklep

27. Dawny sklep kolonialny i rzeźnia

Sklep kolonialny i rzeźnię przed wojną prowadziła rodzina Białczyków. Rzeźnik działał tu jeszcze po wojnie, podobno robił najlepsze wędliny w okolicy. Inny z braci Białczyków, Hipolit (zwany „Teo”), był przed wojną sołtysiem Iłowa.

28. Kościół

Dawny kościół ewangelicki, zbudowany w 1905 roku, to od 1947 roku świątynia rzymskokatolicka pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli. Wcześniej mieszkańcy wyznania katolickiego musieli iść pieszo albo jechać wozem do Syniewia lub Lutowa. Kościół musiał być ważny dla niemieckich, przedwojennych mieszkańców Iłowa, ponieważ złożyli się na jego wyposażenie. Dziś oba o niego cała wspólnota, przekazując ołtarz, a także pomagając przy pracach remontowych.

29. Dawna kuźnia

30. Dawna plebania ewangelicka

31. Dawna poczta

32. Dawna szkoła (do 1934 roku)

33. Piec chlebowy

34. Miejsce po sklepie

35. Dom z tymczasowymi salami lekcyjnymi

36. Plac zabaw i boisko

37. Świetlica

Budynek postawiono, kiedy w szkole przestały się mieścić kolejne roczniki uczniów. Mieszkańcy wsi zbudowali go w latach sześćdziesiątych w czynie społecznym. Choć w Iłowie nie ma już szkół, budynek wciąż służy mieszkańcom jako świetlica. Spotykają się tam dzieci i młodzież, kobiety z Kola Gospodyń Wiejskich, odbywają się wydarzenia kulturalne, warsztaty i zebrań.

38. Dawna szkoła

Od 1934 roku w tym miejscu funkcjonowała szkoła; przed wojną i w jej trakcie nauka odbywała się po niemiecku, co nadal pamiętają najstarsi mieszkańcy. We wspomnieniach zostały także przedmioty towarzyszące nauce: *Z tablicą chodziliśmy do szkoły. Zeszytów nie było. (...) Były dwie gabki, to sucha była w ternistrze, o to mokrą obok. Do pisania gryfel, jak to mówili... Tornister był drewniany. Gdy po wojnie uczniów przybyło, jako sale lekcyjne wykorzystywano również pomieszczenia pobliskiego domu (punkt 35 na mapie).*

39. Las

Choć okolice Iłowa są dziś bardzo zalesione, starsi mieszkańcy dobrze pamiętają, że nie zawsze tak było. Część lasów, tak jak te zasłaniające obecnie widok ze wsi na Diabli Kąt / Anielskie Góry, wyrosła sama na ziemiach, które przestano uprawiać. Jednak część lasów na północ i wschód od wsi była sadzona własnoręcznie przez mieszkańców miejscowości w ramach akcji zalesiania prowadzonej przez Lasy Państwowe.

40. Cmentarz ewangelicki

Na niewielkim pagórku na zakręcie drogi znajduje się cmentarz przynależący do tzw. wybudowań, czyli zabudowań poza główną częścią wsi. Ziemie pod cmentarz przekazali właściciele Iłowskiego majątku. Przed wojną w pobliżu znajdowało się kilka niemieckich gospodarstw, po 1945 roku zlikwidowanych przez polskie władze. Ostatnie pogrzeby na cmentarzu odbyły się jeszcze w latach pięćdziesiątych, bez udziału księdza: *bo ewangelickiego już nie było, a katolicki nie chciał przyjechać.*

41. „Więtnam”

„Więtnam” to zwyczajowa nazwa bloków mieszkalnych na północnym krańcu wsi. Według niektórych miało to być źródło określenia odnoszące się do zadziorności mieszkańców tych budynków, choć zdaje się, że dziś straciło negatywny wydźwięk. Za domami stoją tzw. „chlewiki” – dawniej faktycznie trzymane w nich zwierzęta: świnie, kury czy krowki. Obecnie służą głównie jako komórki na narzędzia i inne sprzęty.

42. Sklep

43. Przystanek autobusowy

To ważne miejsce: nie tylko można się stąd dostać „do cywilizacji”, jak czasem mieszkańcy określają wycieczki do Sępodnia, ale też usiąść na ławeczce i porozmawiać ze znajomymi. Niestety połączeń z miastem jest coraz mniej, co utrudnia życie niezmotoryzowanym Iłowianom.

44. Diabli Kąt / Anielskie Góry

Nazwa „Diabli Kąt” na pewno jest stara, ponieważ widnieje na mapach z końca XIX wieku, zapisana po niemiecku jako „Teufelswinkel”. Skąd się wzięła? Niektórzy twierdzą, że to miejsce, gdzie diabeł mówi dobranoc, daleko od głównych zabudowań wsi. Inni wspominają historię wypadku, do którego mogło dojść w tamtej okolicy. Ostatnie z wyjaśnień to legenda, w której: *tu Diabeł siedzi i tak ogonem machał, jak machnął, to są te doliny, a to ziemia, co wysychała, to te góry. Alternatywną nazwę „Anielskie Góry” zaproponował po wojnie jeden z księży. Dlaczego? Tu znów opinie się różnią, jedni uważają, że księżdu nie wypadało używać diabelskiej nazwy, drudzy podkreślają przyimoty mieszkańców tych okolic, do których znacznie bardziej pasują anielskie określenia.*

45. Jezioro Niedźwiadek

Jezioro Niedźwiadek według legendy miało powstać od uderzenia w ziemię diabelskiego ogona. Choć nie jest duże, także z nim wiąże się wiele wspomnień: *orzeźwiającej kąpeli w czasie przerw od pracy w polu, skoków na głowę z samodzielnie zbudowanego pomostu, zimną jazdą na łyżwach czy gry w hokeja. Podobny obraz musiał zostać też w pamięci dawnych niemieckich mieszkańców tych okolic, którzy odwiedzając po latach miejsca ze swojego dzieciństwa: szli do tego jeziora, bo jak oni tu rośli, to oni zawsze szli się tu kąpać.*

46. Torfniaki

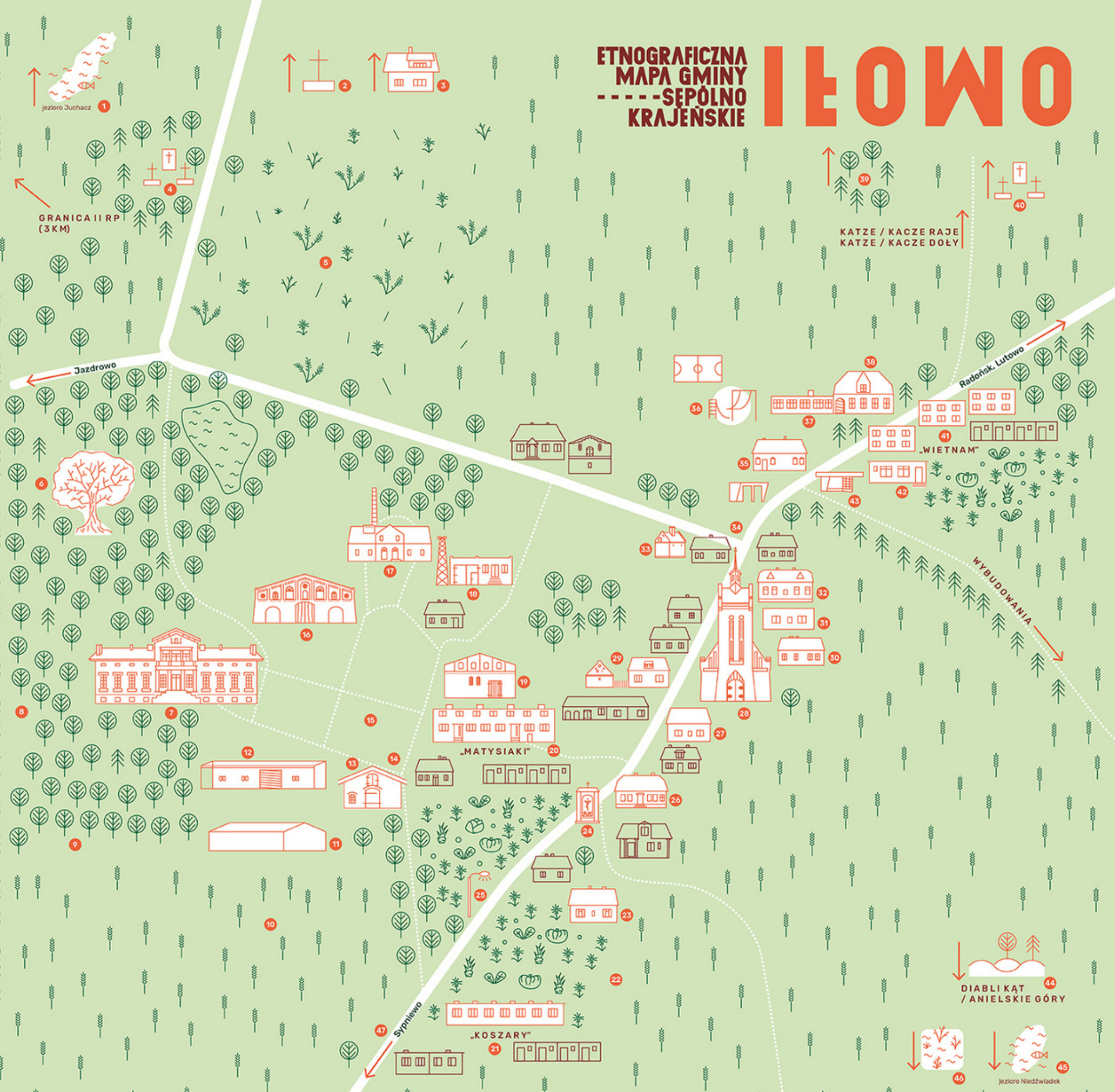
Torfniaki to miejsca, z których niegdyś wydobywano torf. W okolicy Iłowa znajdujemy wypełnione wodą prostokątne dory – pozostałość po tych działaniach. Tak opowiada o nich jeden z mieszkańców: *Wtedy wiosną kopali ludzi, były takie specjalne maszyny do kopania torfu. (...) Każdy sobie tam nakopał, takimi wózkami porozwoził, sztaple się ustawilo, jak to wyschło, to wtedy dopiero do domu się zwozioło. Takie kostki jak cegły się robiło tego torfu. I tym się paliło.*

47. Droga do Syniewia

Drogę przerabiano w latach pięćdziesiątych, w pracach brał udział mieszkańcy w ramach szarwarku, czyli obowiązkowych robót publicznych. Ciężka praca została jej wykonawcom w pamięci: *I tam na tej drodze, jak byśmy jechali, to odcinek mogę pokazać, na którym ja pracowałam. Te kamienie na wóz wrzucałam, później z wozu na drogę. Czternaście lat miałam. Mieszkańcy żartują też czasem, że jest to ostatnia droga, ponieważ cmentarz, na którym spoczywają katolicy mieszkańcy Iłowa, od stuleci znajduje się w Syniewiu.*

ETNOGRAFICZNA MAPA GMINY SĘPÓLNO KRAJŃSKIE

IŁOWO

KRUSZYNIANY

Kanduktarof Lies

Dawny koniec wsi
Former village limits

Remiza
Firehouse

Strażnica, ośrodek zdrowia, leśniczówka
Border guard station, health clinic, forester's lodge

Kawiarnia „Klub rolnika”
The Farmer's Club café

Sklep
Store

Kiosk Ruchu
Newsstand

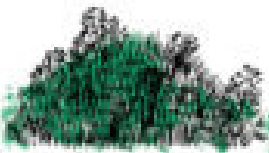
Szkoła
School

Dawne zabudowania
Sites of old buildings

Kosmata góra
Woolly Hill

Za horą

Bar „Złota Orda”
The Golden Horde bar

Meczet
Mosque

Poczta
Post office

Biblioteka
Library

Sklep
Store

Budynek z gliny
Clay building

Krzyże przed wsią
Crosses outside the village

Kółko rolnicze
Farmers' cooperative

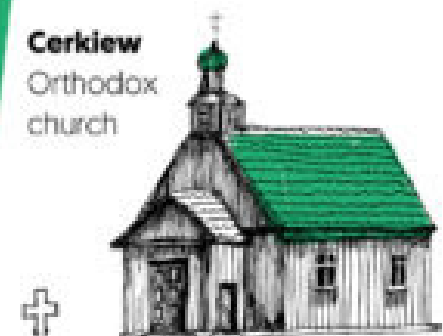
Mizar
Muslim cemetery (Mizar)

Mleczarnia
Dairy

Cerkiew
Orthodox church

Cmentarz przed wsią
Cemetery outside the village

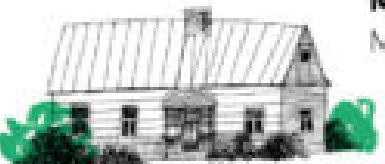
Cmentarz prawosławny
Orthodox cemetery

Zalew Ozierany
Ozierany Reservoir

Muzułmański dom parafialny
Muslim parish house

Czorny Roh

Chata dziadków
Grandparents' hut

Mapa dawnych Kruszynian pokazuje miejsca, które były ważne dla mieszkańców, część z nich przetrwała do dziś, pełnią już jednak zazwyczaj inne funkcje — warto je odnaleźć w dzisiejszej wsi.

A map of old Kruszyniany

This map of old Kruszyniany marks places which were once of importance to the inhabitants. Some of these places survive today, although they usually serve different purposes — it pays to locate them in the present-day village.

Dolina

droga do Krynki

Ragaleuszczyzna

droga na Łosiniany

Łasinouka

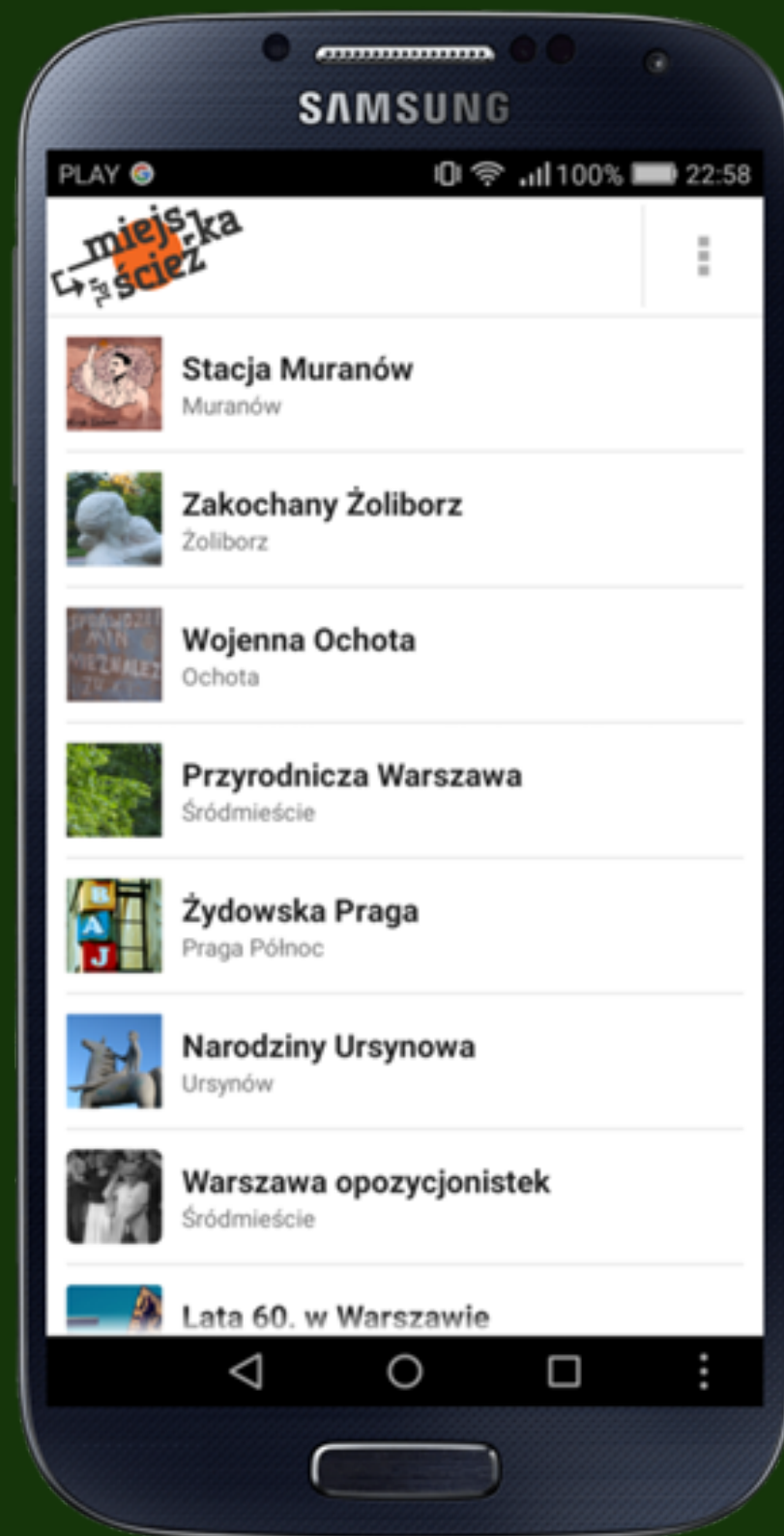
Pieniaki

AUDIOPRZEWODNIK

Nagranie audio, które prowadzi spacerowicza przez miejscowości widziane oczami mieszkańców. Przewodniki zawierają nie tylko opowieść o historii, ale też wywiady z mieszkańcami i ekspertami, archiwalne materiały dźwiękowe i cytaty muzyczne.

Stworzyliśmy niemal
20 audioprzewodników po Warszawie,
Otwocku, Sulejówku i innych
miejscowościach.

Audioprzewodniki zostały pobrane
ponad 100 tysięcy razy, a my
dostaliśmy za nie nagrodę S3KTOR
dla najlepszych inicjatyw organizacji
pozarządowych w Warszawie!

PUBLIKACJE I WYSTAWY

Jeśli szukacie klasycznej formy dla swojej opowieści, chętnie przygotujemy dla Was wystawę lub publikację. Możemy także opracować tablice informacyjne do zamontowania w przestrzeni miejscowości.

Wilamowice Wymysůu

WILAMOWICE WYMYSŮU

W Wilamowicach Wymysůu, w 1642 roku, powstała pierwsza szkoła. W 1819 roku, w związku z rosnącą liczbą uczniów, szkołę przeniesiono do obecnego ratusza, gdzie funkcjonowała do 1886 roku. Obecny budynek, z roku 1912, w czasie drugiej wojny światowej służył jako szpital Armii Czerwonej. Ze szkołą związanych jest wiele ważnych dla miasta postaci, m.in. Florian Biesik, zwany „Dantem z Wilamowic”, Jadwiga Bilczewska-Stanecka, reaktywatorka Zespołu Pieśni i Tańca „Wilamowice”, czy Józef Latosiński, autor Monografii Miasteczka Wilamowice.

Strój wilamowski/ Wymysiőejer flāk

zwłāska
s'ōrymta

czepce
dy hoīa

wstaika
s'bynzela

oplecak
der gystalt

koszula
s'yypa

fartuch
s'kyctoh

spōdnica
der rōk

Fotografia ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

Zespół Szkół w Wilamowicach im. abp. J. Bilczewskiego

Według dokumentów pierwsza szkoła powstała przy kościele w 1642 roku, ale pierwszy budynek służący szkole powstał dopiero w 1819 roku. Wraz z rosnącą liczbą uczniów szkołę przeniesiono do obecnego ratusza, gdzie funkcjonowała do 1886 roku. Obecny budynek, z roku 1912, w czasie drugiej wojny światowej służył jako szpital Armii Czerwonej. Ze szkołą związanych jest wiele ważnych dla miasta postaci, m.in. Florian Biesik, zwany „Dantem z Wilamowic”, Jadwiga Bilczewska-Stanecka, reaktywatorka Zespołu Pieśni i Tańca „Wilamowice”, czy Józef Latosiński, autor Monografii Miasteczka Wilamowice.

Dy Śiln y Wymysůu (gynant fum hālikja abp. Jūzef Bilczewskja)

Hyndyn dokumenta dy jyśty śul wiőe byr kjuh śun ym 1642 jūr, oder dy jyśty śul oūz gyboūd wiőd ufgyśteit ołdyśt ym 1819 jūr. Wen's wūn mejer śulkyndyn, to ejwertrūga zy zy ys rathoūz, wu zy egzystyt bocum 1886 jūr. S'hoūtnikjy hyt, fum 1912 jūr, ym Andyn Wełtkrig wiőe ā śpytuł fyy dy Ruty Armyj. Myter śul zājn gybunda hefa wihtikjy toūt fyy Wymysůu gywast, cym bājspil der Fliőera-Fliőera, „Dante fu Wymysůu”, Bilczewska-Stanecka-Jāga, wo zy dy Tancgrūp „Wilamowice” reaktwyjyt ān der Latosiński-Jūza, wo'ā hōt dy Monogrāfyy fum Śtatla Wymysůu roūsgan.

Archbishop Józef Bilczewski School Complex

According to available documents, the first school in Wilamowice was created in 1642; however, a dedicated school building was not constructed until 1819. Because of an increasing number of students, the school was moved to what is now the town hall, where it remained until 1886. The school's present building, was built in 1912, served as a field hospital for the Soviet Red Army during World War II.

Zakup jest finansowany ze środków przyznanych przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej na podstawie Umowy nr 66/UD/SKILLS/2015 o wykorzystanie Nagrody przyznanej w konkursie IMPULS w ramach projektu SKILLS współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

NIEBANALNE GADŻETY

Każdemu projektowi mogą towarzyszyć projekty drobnych materiałów promocyjnych, takich jak przypinki, magnesy, kubki, zakładki, pocztówki czy torby materiałowe.

GOTOWI NA WIĘCEJ?

To nie koniec naszych możliwości. Przygotowaliśmy kilka dodatkowych pomysłów. Skontaktujcie się z nami, żeby poznać szczegóły!

Gry terenowe

Pamiętki
w duchu
etnodizajnu

Wydarzenia
promujące
rezultaty

Gry planszowe

Warsztaty dla
dzieci, młodzieży
i dorosłych

Szkolenia
o dziedzictwie
kulturowym

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

EMAIL

turystyka@etnograficzna.pl

TELEFON

Anna Bińka 602 727 185

Joanna Kościańska 501 024 396

WWW

etnograficzna.pl

facebook.com/StowarzyszeniePracowniaEtnograficzna

DZIĘKUJEMY!

Prezentacja powstała dzięki środkom finansowym pozyskanym na wsparcie instytucjonalne w ramach projektu „Młodzi migranci w dobie pandemii COVID-19”. Projekt jest finansowany w ramach programu „Fundusz pomocowy dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich 2020”, utworzonego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, realizowanego przez Fundację Edukacja dla Demokracji.

